

at være en Forbrydelse. Man faae disse Tal i Gothakalenderen, denne lille Bog, indbunden i rødt Maroquin, som har et meget uvidenskabeligt Udseende, og man troede deraf at kunne drage den uafviselige Slutning, at mit Kjenndskab til franske Budgetter var indskrænket til Gothakalenderen. Jeg maatte endda være fornøjet med, at man ikke paa lignende Maade tog den anden Omstændighed med, den nemlig, at jeg havde benyttet de statistiske Sammendrag, thi det vilde jo ganske vist have været endnu mere pikant, om en forhenværende dansk Finantsminister skulde med Hensyn til vore finansielle Kundskaber være indskrænket til disse Sammendrag. — Det tredje Punkt angaar de særegne Fonds. Paa de danske Budgetter anføres en Mængde særegne Fonds, som ikke findes saaledes optagne paa de franske. Det fjerde Punkt angaar Udgifter, som slet ikke findes paa det danske Budget, men som formentlig findes paa det franske, Udgifter, som dog maa erkjendes for at være Statsudgifter, f. Ex. til Geistlighedens Lønning og til Veivæsenet. Disse to Punkter, det tredje og det fjerde, skal jeg behandle under Et. Det maa indrømmes, at vi paa det danske Budget opføre en Masse Udgifter til Undervisningsvæsen, Kunst o. s. v., der holdes indenfor Limen, men det er urigtigt, naar man tror, at paa det franske Budget alle tilsvarende Udgifter til Kunst, til Geistligheden og lignende Formaal, blive opførte. Hvis man vilde sammenlægge Alt, hvad der findes paa det franske Budget til Geistlighed, til Kunst, til Bidskabelighed, til Theater o. s. v., og hvis man beregnede det proportionale Beløb for Danmark, vilde der komme det Betynderlige ud, at de kun skulde anvende 850,000 Rd., hvorimod man hos os hertil bruger omtrent $4\frac{1}{2}$ Milioner. Man kan være overbevist om, at Frankrig ikke staar saa langt tilbage for os med Hensyn til Syldbestjorelsen af disse Formaal, at Udgifterne dertil skulde være saa overmaade smaa, men Sagen er, at der er uendelig Meget, som der dækkes paa anden Maade. De ville i Frankrig f. Ex. finde Universiteter i vor Betydning af Ordet — Rettsfakulteter, medicinske Fakulteter og lignende —, der underholdes udelukkende ved Tilskud af Kommunerne. Vil man nu have Lighed tilveiebragt, kan man vistnok kun bære sig ad paa den Maade, at man, da man ikke kan erholde tilstrækkelig Oplysning om alle Udgifter, stryger paa begge Budgetter Alt, hvad der anvendes til de nævnte Formaal. Derved vil man da komme til at udslette paa det franske Budget 93,844,000 Fr., paa det danske Budget 259,600 Rd. Med Hensyn til Veivæsenet skal jeg ikke gjøre nogen Indvending. Uagtet vi i lang Tid ikke have betragtet Udgifterne dertil som Statsudgifter, skal jeg gjerne medtage de 280,000 Rd., som dertil blive anvendte. Jeg kan imidlertid dog ikke lade være at bemærke, at naar man med stor Omhu søger om Udgifter, som i Frankrig optages paa Budgettet,

men ikke findes paa det danske, og man da ser Vejudgifterne afholdte som Statsudgifter i Frankrig, men ikke i Danmark, er det befynderligt, at man, da der dog er en saa nær Forbindelse mellem Jernbanevæsenet og Veivæsenet, ikke har været opmærksom paa, at efter det franske System drives Statsjernbanerne alle ved Kompagnier, saaledes at alle Driftsudgifterne slet ikke komme frem. For mig er det nu ligegyldigt, thi jeg mener, at saadanne Driftsudgifter slet ikke ere egentlige Statsudgifter, men for dem, der antage, at slige Udgifter skulde staa paa Budgettet, vil der være Nødvendighed for at medtage en Mængde Millioner, som man ganske har overset. Jeg skal fremdeles bemærke, at hvad der findes paa compte de liquidation kun ere overordentlige Udgifter, som ikke kunne sammenblandes med Aarets Udgifter. — Foretager man nu Rettelserne paa den antydede Maade, finder man, at Totaludgiften for Frankrig, i Stedet for hvad jeg havde anført den til forrige Gang, nu maa sættes til 2,330,000,000 Francs, og at Forsvarsudgifterne paa lignende Maade bør rettes til 582,600,000 Frs., medens vi for Danmark faae en Totalsum af 23,770,000 Rd., hvoraf Forsvarsudgifterne andrage 6,428,000 Rd. Resultatet af det Hele vil altsaa blive, at i Stedet for at jeg forrige Gang for det paagældende Aar havde angivet for Danmarks Vedkommende 27 pCt. og for Frankrigs Vedkommende 24 pCt., vil det nu blive for Frankrig 25 pCt. og for Danmark 27 pCt. Jeg havde angivet, at Forsvarsudgifterne i Danmark havde for det paagældende Aar været 3 pCt. større end Forsvarsudgifterne i Frankrig, hvilket vil være at rette til 2 pCt. mere. — Nu blot en Slutningsbemærkning. Jeg har nu fremhævet, hvad der kunde siges for at rokke min Sammenstilling i den ene Retning. Det maa dog ogsaa bemærkes, at ved en virkelig, billig Sammenstilling burde man ogsaa se, om der ikke var Forhold tilstede, der maatte tilveiebringe en lignende Forandring i modsat Retning, og det er dog høist befynderligt, at man, naar man taler om danske Budgetter, ikke er bleven opmærksom paa et saadant Hovedpunkt som dette, at vi have en Afdeling i vort Budget, der slet ikke indeholder egentlige Statsudgifter — den Afdeling, som har til Overskrift Erhvervelse af Formue — og at f. Ex. det meget betydelige Beløb, som vi bruge til Afbetaling paa vor Gjæld, aldeles ikke er Statsudgift i dette Ordets egentlige Betydning, idet man bliver lige rig eller lige fattig, om man tager visse Summer af Kassebeholdningen og dermed afbetaler paa Gjalden. Sjør man den heraf fly-

Rettelser:

- Sp. 1072 R. 10 f. n. „Sild“ læs: „Sild“.
 — — — 3 og 2 f. n. „Dslou, Bslou“ læs:
 „Dslø, Bslø“.
 — 1073 „ 11 f. o. „Silde“ læs: „Selde“.